

Avalent>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine>Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

hispaania keel

Swipe to change

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Hispaania

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades?

Üldiselt tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades seda, et kui õigusrikkuja ei täida täitmisele kuuluvat lahendit (nt lõplik kohtuotsus) vabatahtlikult, peab sissenõudja esitama lahendi täitmise tagamiseks kohtuliku täitmise avalduse. Seega esitab sissenõudja (võlausaldaja) selleks, et nõuda sisse võlg, mida võlgnik on kohustatud tasuma, kuid ei tee seda, kohtuliku täitmise avalduse, ning saab võla tagasi näiteks võlgniku arvelduskontode arestimise kaudu või võlgniku vara arestimise ja enampakkumisele panemise ning võlausaldajale võlgnetava summa tasumisega enampakkumisel saadud tulu arvelt.

Täitmine on osa Hispaania 1978. aasta põhiseadusega antud pädevusest, mille kohaselt on kohtunike ja kohtute ülesanne nii kohtulahendite tegemine kui ka oma otsuste täitmise tagamine (põhiseaduse artiklid 117 ja 118). Seega on menetlusosalised kohustatud kohtuotsuseid ja muid kohtu lahendeid järgima ning tegema nende täitmisel nõutavat koostööd. Nende nõuete asjakohase järgimise peab tagama kohtunik.

Kohtu lahendite täitmine tähendab kohtu korralduste järgimist, st kohtuvaidluse võitnud poolele antud õiguse täielikku täitmist. See võib, sõltuvalt lahendist, seisneda sissenõudja nõudes tagastada rahasumma; õiguses nõuda millegi tegemist või millegi tegemisest hoidumist või nõudes tunnustatud õiguse asjakohasesse avalikku registrisse kandmist.

Täitmine võib olla lõplik või ajutine. Viimasel juhul pööratakse teatavatel asjaoludel täitmisele kohtulahend, mis ei ole veel lõplik, et võlausaldajat vahepeal (st selle otsuse edasikaebamisest tulenevate menetlusetappide kestel ja lõpliku kohtulahendi tegemise ajal) menetluse venimise tõttu ei kahjustataks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) artiklid 524–537).

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Hispaania õiguse kohaselt korraldavad kohtulahendite täitmist kohtunikud ja kohtud vastavalt kohtualluvust käsitlevatele õigusnormidele (Hispaania põhiseaduse artikli 117 lõige 3).

Kooskõlas põhiseadusega vastutab kohtunik vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule (seadus 1/2000, 7.1.2000, BOE nr 7, 8.1.2000, muudetud kujul), mis reguleerib täitemenetlust tsiviilasjades, järelevalve eest täitemenetluse nõuetekohase rakendamise üle (artiklid 545, 551, 552 ja asjaomased sätted). Kohtunik algatab sissenõudja avalduse alusel menetluse üldise täitekorraldusega, mis tehakse pärast täitedokumendi läbivaatamist. Kohtunik teeb otsuse ka juhul, kui võlgnik esitab täitemenetluses vastuväite ja algatab täitmise suhtes allpool kirjeldatud vaidlustamismenetluse.

Kohtusekretärid (*Letrados de la Administración de Justicia*, varasem nimetus *secretarios judiciales*) vastutavad konkreetsete täitemeetmete (maksenõuded, võlgniku vara, arvelduskontode, töötasu jne arestimine) kindlaksmääramise ja võtmise eest. Kui kohtunik on teinud üldise täitekorralduse, on kohtusekretäri ülesanne jälgida täitemenetlust ja teha asjakohased otsused, ehkki mõnel juhul saab nende otsuste peale kohtunikule edasi kaevata.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

Selleks on põhimõtteliselt vaja lõplikku kohtulahendit, kohtuotsust või muud täitedokumenti (erandjuhtudel võib otsus, mis ei ole veel lõplik, olla täitmisele kuuluv – nt on teatavatel asjaoludel lubatud vaidlustatud kohtulahendite ajutine rakendamine).

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 517 sätetele, mis käsitlevad täitemenetlust ja täitedokumente, peab täitmisavaldus põhinema täitmisele kuuluval dokumendil. Täitmisele kuuluvad ainult järgmised dokumendid.

Lõplik kohtuotsus. Vahekohtu lahend ja lepitusmenetluse kokkulepe. Lepitusmenetluse kokkulepe peab olema vastavalt seaduse lepitusmenetluse kohta tsiviil- ja kaubandusajades (*Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles*) notariaalselt kinnitatud.

Kohtumäärus, millega kiidetakse heaks või kinnitatakse menetluses sõlmitud kohtulik kokkulepe, millega vajaduse korral kaasneb tunnistajatelt vande all ütluste võtmine, et tõendada asja tegelikku sisu.

Autenditud avalik dokument, kui see on esimene ärakiri. Kui tegemist on teise ärakirjaga, peab see olema välja antud kohtumääruse alusel, milles on märgitud võimalik kahju kannataja või kahju tekitaja, või kõigi menetlusosaliste nõusolekul.

Kaubanduslik leping, mille on allkirjastanud pooled ja nende vahendajaks olnud maakler, kes on vastava kutseliidu liige, kui sellele on lisatud tõend, milles kõnealune maakler kinnitab, et leping vastab tema registrikannetele ja nende kannete kuupäevadele.

Seaduslikult emiteeritud esitajaväärtpaberid või nimelised väärtpaberid, mis esindavad väljamaksmisele kuuluvaid kohustusi, ja nimetatud väärtpaberite samuti väljamaksmisele kuuluvad kupongid, kui kupongid vastavad väärtpaberitele ja väärtpaberid vastavad kõigil juhtudel kvitungiraamatutele.

Vastavuse korral ei peata võrdlemise käigus esitatud vastuväide, mis põhineb väärtpaberi võltsimise kahtlusel, täitekorralduse tegemist, piiramata seejuures võlgniku õigust vaidlustada täitemenetlust edaspidi, väites, et väärtpaber on võltsitud.

Registripidaja välja antud kehtiv tunnistus väärtpaberite kohta, mis esinevad väärtpaberituru seaduses (*Ley del Mercado de Valores*) viidatud kontokannete kujul, kui sellele on lisatud väärtpabereid või vajaduse korral emissiooni tõendava avaliku juriidilise dokumendi ärakiri, kui selle vajalikkus on sätestatud kehtivas seaduses.

Eelmises punktis nimetatud tunnistuse aegumistähtaeg peatub täitemenetluse algatamisega.

Kohtumäärus hüvitamisele kuuluva kahjunõude maksimaalse summa kohta, mis on tehtud seaduses sätestatud asjaoludel kriminaalmenetluses, mis algatati seoses kohustusliku liikluskindlustuslepinguga kindlustatud sündmusega.

Muu menetluslik otsus või dokument, mis kuulub eespool nimetatud või mõne muu seaduse alusel täitmisele.

3.1 Menetlus

Täitmisavaldus tuleb esitada selle esimese astme kohtu (*Tribunal de Primera Instancia*) kohtunikule, kes tegi täitmisele kuuluva kohtuotsuse või muu lahendi. Kui aga täitedokument ei ole kohtulahend, st ei tulene kohtu või kohtusekretäri otsusest (nt täitmisele kuuluva notariaalselt kinnitatud avaliku dokumendi korral), kohaldatakse kohtualluvuse määramiseks erinorme, olenevalt mitmesugustest seostest juhtumiga. Kõige tavalisem kohtualluvuse määramise kriteerium on kostja elukoht. Sissenõudjat ja võlgnikku peab nõustama jurist ja esindama advokaat, välja arvatud selliste lahendite täitmisel, mis on tehtud menetlustes, kus nimetatud õiguselikutsete esindajate osalemine ei ole kohustuslik.

Ülejäanud juhtudel tuleb kohaldada tsiviilkohtumenetluse artiklis 548 jj sätestatud menetlust. Tuleb märkida, et täitekorraldus tehakse ainult ühe poole nõudel, mis esitatakse avalduse vormis, nagu on kirjeldatud allpool. Kui kohtule on esitatud täitmisavaldus ning menetluseeskirjad ja -nõuded on täidetud, teeb kohus üldise täitekorralduse. Kui kohtunik on teinud üldise täitekorralduse, koostab kohtusekretär asjakohaseid konkreetseid täitemeeteid ning täitmise tagamiseks asjakohaseid võlgniku vara asukoha ja koosseisu väljaselgitamiseks vajalikke meetmeid sisaldava teate.

Nimetatud täitekorraldus ja teade edastatakse koos täitmisavalduse ära kirjuga võlgnikule, kuid see ei piira teatavate meetmete võtmist võlausaldaja võimaliku kahjustamise vältimiseks.

Võlgnik võib täitmise tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 556 jj kohaselt konkreetsetel sisulistel (nt võla tasumine) või menetluslikel (nt täitmisel esinevad vead) alustel vaidlustada. Sel juhul algatatakse võistlev menetlus, mis võimaldab tõendeid uurida ja lõpeb täitekorralduse jõusse jätmise või täieliku või osalise tühistamisega. Selle otsuse saab edasi kaevata.

3.2 Peamised tingimused

Nagu eespool märgitud, peab täitmist taotlema üks pool, kes esitab selleks täitmisavalduse. Täitmisavalduses tuleb ära märkida täitedokument, kohtult taotletav täitemeede, andmed võlgniku arestitava vara kohta, võlgniku vara asukoha ja koosseisu väljaselgitamiseks vajalikud meetmed ning nende isikute andmed ja olukord, kelle suhtes täitmist teostatakse. Kui täitedokument on kohtusekretäri otsus või täitmise eest vastutava kohtu otsus või muu lahend, võib täitmisavalduses piirduda täitekorralduse taotlemisega, märkides ära täitmisele kuuluva kohtuotsuse või muu lahendi (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 549). Muudel juhtudel tuleb täitmisavaldus esitada koos täitedokumentidega (mis on loetletud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 550). Kui täitmisavaldus vastab nimetatud nõuetele ja esitatud dokument kuulub täitmisele, teeb kohtunik täitekorralduse ja kohtusekretär koostab teate, milles määratakse rahaliste nõuete täitmise korral kindlaks sissenõutav põhivõlg koos esialgsete viiviste ja kuludega, ilma et see piiraks nende hilisemat kindlaksmääramist ja kohandamist, ning märgitakse alati ära asjaomased isikud ja võetavad täitemeetmed.

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Igal juhul ja ilma et see piiraks teatava allpool nimetatud vara mitteaarestitavust tuleb rõhutada, et täitemeetmed peavad olema sissenõutava summaga proportsionaalsed, nii et kui need on liiga ulatuslikud, võib kohus nende ulatust vähendada. Peale selle võib sissenõudja juhul, kui täitemeetmed ei ole piisavad, taotleda nende täiendamist võetavate meetmete ulatuse laiendamise või uute meetmete lisamise teel. Kui sissenõudjal puuduvad andmed võlgniku vara kohta, võib ta paluda kohtul asja uurida, mida teeb kohtusekretär otse ametiasutuste andmebaasides päringuid tehes või pädevatele asutustele päringuid saates. Töötasu arestimise suhtes kehtivad siiski mitmesugused allpool loetletud määrad või piirangud. Erandiks on (sugulastevahelises elatismenetluses või lastele võlgnetava elatisega seotud perekonnaõiguslikus menetluses esitatud) elatisinõude täitmine, mille suhtes ei kohaldata seaduses sätestatud määrasid, vaid kohus määrab summa, mille võib arestida.

Mitteaarestitava vara kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 604 jj sätestatud järgmist.

Täielikult mitteaarestitav vara. Mitte mingil juhul ei kuulu arestimisele järgmine vara:

- 1) võõrandamatuks tunnistatud vara;
- 2) kõrvalnõuded, mida ei saa põhinõudest eraldi võõrandada;
- 3) iseenesest väärtusetu vara;
- 4) seadusega sõnaselgelt mitteaarestitavaks tunnistatud vara.

Võlgniku mitteaarestitav vara. Mitteaarestitav on ka järgmine vara:

- 1) mööbel ja majapidamisesemed ning võlgniku ja tema pereliikmete riietusesemed, mida ei saa pidada üleliigseteks. Enamasti sellised esemed, nagu toiduained, kütus ja muu, mis on kohtu arvates hädavajalik võlgniku ja tema ülalpeetavate inimväärseks äraelamiseks;
- 2) raamatud ja vahendid, mida võlgnik vajab oma kutse-, kunsti- või majandustegevuseks, kui nende väärtus ei ole sissenõutava võla suurusega proportsionaalne;
- 3) pühaesemed ja seaduslikult registreeritud religioonide praktiseerimisel kasutatavad esemed;
- 4) seadusega sõnaselgelt mitteaarestitavaks tunnistatud summad;
- 5) Hispaania ratifitseeritud lepingutega mitteaarestitavaks tunnistatud vara ja summad.

Töötasu ja pensioni arestimise kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud järgmised ettevaatusabinõud:

- 1) arestimisele ei kuulu töötasu, pension või muu samaväärne tasu, mis ei ületa töötasu alammäära suurust (mille kehtestab igal aastal valitsus);
- 2) töötasu alammäära ületavat töötasu, muud tasu või pensioni võib arestida vastavalt järgmistele määradele:
 - a) esimese täiendava summa korral, mis vastab kuni kahekordsele töötasu alammäärale, 30%;
 - b) täiendava summa korral, mis vastab kuni kolmekordsele töötasu alammäärale, 50%;
 - c) täiendava summa korral, mis vastab kuni neljakordsele töötasu alammäärale, 60%;
 - d) täiendava summa korral, mis vastab kuni viiekordsele töötasu alammäärale, 75%;
 - e) iga eelmist summat ületava summa korral 90%;
- 3) kui võlgnik saab töötasu rohkem kui ühest kohast, liidetakse need kõik kokku ja mitteaarestitav osa arvatakse maha ainult üks kord. Kokku liidetakse ka abikaasade töötasu, pension või muu samaväärne tasu, kui tegemist ei ole abikaasade lahusvaraga, mille kohta tuleb esitada kohtusekretärile tõendid;
- 4) kui võlgnikul on ülalpeetavaid, võib kohtusekretär tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 607 lõike 2 punktides 1, 2, 3 ja 4 sätestatud protsendimäärasid 10–15% võrra vähendada;
- 5) kui töötasu, pension või muu tasu oli vastavalt maksu- või sotsiaalkindlustusalastele õigusaktidele koormatud püsivate või ajutiste avalike mahaarvamistega, võetakse arestitava summa kindlaksmääramisel aluseks võlgniku saadav netosumma pärast neid mahaarvamisi;
- 6) selle artikli eelmisi lõikeid kohaldatakse ka füüsilisest isikust ettevõtjana ja äritegevusest saadud tulu suhtes;
- 7) selle õigusnormi kohaselt arestitavad summad võib täitmise eest vastutava kohtusekretäri nõusolekul üle kanda otse sissenõudjale tema poolt eelnevalt määratud kontole.

Sel juhul peavad arestimist ja hilisemat ülekandmist ellu viiv isik või asutus ning sissenõudja teatama kohtusekretärile iga kolme kuu tagant vastavalt ülekantud ja saadud summad, välja arvatud võlgniku võimalikud nõuded, kui ta peab võlga täielikult tasutuks, mistõttu tuleks arest lõpetada, või kuna arestimist ja ülekandeid ei tehtud kohtusekretäri määratud viisil.

Otsest ülekandmist lubava kohtusekretäri korralduse võib vaidlustada, esitades kohtule edasikaebuse.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Kinnisaja või muu registreeritava vara puhul võib kohus sissenõudja nõude alusel lasta kanda vastavasse avalikku registrisse (tavaliselt vararegister, mis on register kinnisvara registreerimiseks) ennetava keelumärke, et tagada hilisem täitmine.

Muudel juhtudel võidakse võtta järgmisi meetmeid:

- sularaha: konfiskeerimine;
- arvelduskontod: arestimismäärus pangale;

- töötasu: kinnipidamismäärus maksjale;

- intressid ja tulu: maksjapoolne kinnipidamine, kohtu järelevalve all toimuv haldamine või kohtule maksmine;

- väärtpaberid ja finantsinstrumendid: intressi kinnipidamine, börsi või teisese turereguleerija teavitamine (kui väärtpaberid on avalikul turul noteeritud) ja emiteeriva äriühingu teavitamine.

Muu vallasasi: konfiskeerimine.

Lisaks sellele peavad kõik isikud ning avaliku ja erasektori üksused täitemenetluses koostööd tegema (selle nõude eiramisel võib neid oodata rahatrahv või isegi süüdistus lugupidamatuses kohtu vastu). See tähendab, et nad peavad esitama neilt nõutud teabe või võtma asjakohased täitmise tagamise meetmed ning edastama kohtule nende käsutuses olevad dokumendid ja andmed, kusjuures seda nõuet võib piirata vaid põhiõiguste või teatavatel juhtudel seaduses sõnaselgelt sätestatud piirangutega.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Täitemeetmetel ei ole kindlat kehtivusaega. Need kehtivad, kuni täitmine on lõpetatud. Nende meetmetega seoses peab sissenõudja iga juhtumi puhul asjakohast täitmist taotlema. Näiteks vallas- või kinnisasja arestimise korral taotletakse enampakkumise korraldamist. Sissenõudjale tasutakse enampakkumiselt saadud raha arvelt. Mõnel muul juhul, näiteks kui korraldus seisneb vara üleandmises sissenõudjale (nt üürivõlgnevuse tõttu väljatõstmise), seisnevad täitemeetmed vara tagastamises sissenõudja valdusesse, kui lepingut rikkunud üürnik on sealt välja tõstetud.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Täitekorraldust ei ole võimalik edasi kaevata. Võlgnik võib siiski esitada vastuväite, kui täitmisest on teatatud. Sel juhul kohaldatakse eespool mainitud vaidlustusmenetlust. Vastuväide võib olla sisuline või põhineda vorminõuete rikkumisel. Vaidlustamise alused erinevad olenevalt täitedokumentidest (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 556 jj on sätestatud, et olenevalt sellest, kas tegemist on kohtuniku või kohtusekretäri menetlusliku lahendi, vahekohtu lahendi või lepitusmenetluse kokkuleppe või liiklusõnnetusega seotud kriminaalmenetluses tehtud täitedokumentiga karistuse ülemmäära kohta või tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 517 punktis 4, 5, 6 või 7 osutatud dokumendi või artikli 517 lõike 2 punktis 9 osutatud muu täitedokumentiga. Ülemmäärasel nõudel põhinevat vastuväidet ja vorminõuete rikkumisel põhinevat vastuväidet reguleerivad vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 558 ja 559.) Tuleb märkida, et kohus võib eelnevalt olla mõne neist alustest omal algatusel tõstatanud (kui kohus leiab, et mõni täitedokumentiks olevas autenditud avalikus dokumendis, muus dokumendis või tunnistuses sisalduv klausel võib olla ebaõiglane, peab ta pooled selles küsimuses *ex officio* ära kuulama ja seejärel määruse tegema). Pooled võivad vaidlustamise aluste kohta tehtud esimese astme kohtu määruse edasi kaevata. Määruskaebust menetleb asjakohane provintsikohus (*Audiencia provincial*).

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Täitemeede võib aeguda. Kohtu otsusel või muul lahendil, kohtusekretäri otsusel kohtuliku kokkuleppe või menetluse käigus saavutatud kokkuleppe heakskiitmise kohta, vahekohtu lahendil või lepitusmenetluse kokkuleppel põhinevat täitemeede aegub, kui vastavat täitmisavaldust ei esitata viie aasta jooksul pärast kohtuotsuse või muu lahendi lõplikku muutumist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 518).

Enne (kohtuniku või kohtusekretäri) menetluslike lahendite, vahekohtu lahendite või lepitusmenetluse kokkulepete täitmise algatamist on ette nähtud ka ooteaeg. Selle eesmärk on anda kostjale aega täitedokumendi vabatahtlikuks järgimiseks, ja menetluspool, kelle kasuks vaidlus lahendati, ei pea täitmist taotlema. Sellest tulenevalt ei pöörata menetluslike lahendite, vahekohtu lahendite ja lepitusmenetluse kokkuleppeid täitmisele 20 päeva jooksul pärast lahendi lõplikku jõustumist või kokkuleppe heakskiitmise või allkirjastamise otsuse teatavakstegemist võlgnikule (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 548). Selle ooteaja lõppeesmärk on soodustada kostja vabatahtlikku järgimist.

Nagu eespool punktis 4.1 on selgitatud, on tsiviilkohtumenetluse seadustikus võlgniku kaitseks ette nähtud teatava vara mitteametlikkus ning töötasu, muu tasu või pensionite arestimise proportsionaalsed koguselised piirmäärad.

Vara enampakkumisel tuleb müük kõrgeima pakkumise teinud isikule korraldada vara või võlasumma hinnangulise väärtusega proportsionaalse alginna eest. Need võlgniku kaitseks mõeldud piirangud on rangemad, kui enampakkumisele pannakse võlgniku alaline elukoht (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 670 ja 671).

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud ka see, et üldjuhul ei tohi intressi põhivõlalt ja menetluskuludid pöörata täitmisele suuremas ulatuses kui 30% põhivõlast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 575).

Sissenõude pööramisel alalisele elukohale ei tohi võlgnikult nõutavad kulud ületada 5% täitmisavalduses nõutud summast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 575).

Hüpoteegiga koormatud kinnisasja võõrandamisel täitemenetluses ning eriti haavatavas sotsiaalses ja majanduslikus olukorras võlgnike puhul lükatakse alalisest elukohast väljatõstmise edasi.

Maksejõuetusseaduse (*Ley Concursal*) artiklite 55–57 kohaselt ei saa üksikuid täitekorraldusi täita nende äriühingute puhul, kelle suhtes on välja kuulutatud pankrot, kuna maksejõuetu poole suhtes algatatud täitmise puhul on ainupädevus pankrotimenetlust toimetaval kohtunikul. Selle eesmärk on vältida mõne võlausaldaja eeliskohtlemist võrreldes teistega.

Viimati uuendatud: 02/08/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.